

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de vangst van kabeljauw op zeker moment niet meer rendabel zal zijn vanwege hoge kosten bij geringe vangst / geringe vraag bij hoge consumentenprijs waardoor de vissers op zoek zullen gaan naar andere vissoorten die dan ook overbevist zullen raken.

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de accijns leidt tot hogere kosten die worden afgewenteld op de consument en dat de daaruit voortvloeiende hogere aanbiedingsprijs de betalingsbereidheid van een deel van de consumenten overtreft zodat er vraaguitval ontstaat en er minder vis gevangen hoeft te worden.

3 maximumscore 4

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- aanbodlijn met accijns: $Q_a = 2P - 4$ 1
- nieuwe evenwichtsprijs: $2P - 4 = -P + 4 \rightarrow P = 2,67$ 1
- nieuwe evenwichtshoeveelheid: $-2,67 + 4 = 1,33$ 1
- procentuele afname: $\frac{2 - 1,33}{2} \times 100\% = 33,5\%$ 1

Opmerkingen

- Als de nieuwe hoeveelheid niet is berekend maar op basis van de figuur is geschat, voor een juiste schatting 1 punt toekennen. De maximumscore wordt dan 2. Een juiste schatting ligt tussen 1,3 en 1,4.
- Als de nieuwe hoeveelheid berekend is via de aanbodlijn levert dat door afrondingsverschillen 1,34 op en een afname van 33%.

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 5 Een voorbeeld van een juist antwoord is: welvaartsbegrip <ul style="list-style-type: none"> In het antwoord moet tot uitdrukking komen dat beide organisaties een ander welvaartsbegrip hanteren, bijvoorbeeld welvaart in enge / ruime zin of welvaart op korte / lange termijn	1
	afnemende welvaart <ul style="list-style-type: none"> In het antwoord moet tot uitdrukking komen dat bij afnemende welvaart het verlies van werkgelegenheid bij vissers / toeleveranciers / detailhandel centraal staat hetgeen leidt tot inkomensverlies en een lager consumptieniveau (dit welvaartsaspect komt tot uitdrukking in de Harberger-driehoek)	2
	toenemende welvaart <ul style="list-style-type: none"> In het antwoord moet tot uitdrukking komen dat bij toenemende welvaart het duurzame karakter van productie / consumptie centraal staat dat zou worden aangetast als het biologisch evenwicht in de oceanen verloren zou gaan (dit welvaartsaspect komt in de marktbenadering niet tot uitdrukking)	2

Opgave 2

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

premie zonder bonusbeschermer: $(100 - 55) = 45\%$ van de basispremie

premie met bonusbeschermer: $(100 - 75) = 25\% + 3\% = 28\%$ van de basispremie

besparing: $\frac{45 - 28}{45} \times 100\% = 37,8\%$

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat verzekeringsmaatschappijen op grond van de opgebouwde korting van een verzekerde informatie hebben die gebruikt kan worden om bij nieuwe klanten een inschatting te maken van de te verwachten schade en dat door de bonusbeschermer extra transactiekosten gemaakt moeten worden om die informatie te verkrijgen / door de bonusbeschermer het verband tussen korting en schade onduidelijker wordt.

Vraag	Antwoord	Scores
7	<p>maximumscore 3</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Een antwoord waaruit blijkt dat goede risico's de bonusbeschermer te duur zullen vinden en die niet zullen nemen waardoor slechte risico's overblijven en de kosten per verzekerde toenemen en de maatschappij de premie moet verhogen, waardoor meer verzekerden de bonusbeschermer te duur vinden zodat uiteindelijk de kosten hoger worden dan de premieopbrengsten.</p>	
8	<p>maximumscore 3</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Een antwoord waaruit blijkt dat automobilisten met een bonusbeschermer voorkomen dat door hen veroorzaakte schade leidt tot hogere premielasten zodat de financiële prikkel om minder schade te veroorzaken afneemt, hetgeen kan leiden tot minder veilig rijgedrag van mensen met een bonusbeschermer (moreel wangedrag).</p>	

Opgave 3

- 9 **maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat er sprake is van (grote) onderbezetting van de productiecapaciteit zodat aan de toename van de vraag (gemakkelijk) voldaan kan worden.
- 10 **maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat Y_r stijgt bij gelijkblijvende P ; als $P \times Y_r$ op een hoger niveau komt, moet ook $M \times V$ op een hoger niveau komen en (bij een constant veronderstelde V) moet M dus toenemen.
- 11 **maximumscore 2**
Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de centrale bank de rentetarieven wel kan verlagen maar dat het twijfelachtig is of consumenten en producenten gezien hun pessimisme daardoor worden aangezet meer krediet op te nemen.
  - Een antwoord waaruit blijkt dat een verlaging van de rente wijst op (het ontstaan van) deflatie en consumenten en producenten daarop kunnen anticiperen door te gaan oppotten waardoor de particuliere bestedingen stagneren.

Vraag	Antwoord	Scores
12	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Een antwoord waaruit blijkt de binnenlandse geldhoeveelheid toeneemt als de door de regering geleende vreemde valuta's worden omgezet in de binnenlandse valuta (en vervolgens worden uitgegeven).</p>	
13	<p>maximumscore 4</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij het begrotingsbeleid valt te denken aan: <ul style="list-style-type: none"> – Een verhoging van de overheidsbestedingen leidt tot een grotere import en dus niet tot meer binnenlandse productie tenzij ook andere landen de overheidsbestedingen vergroten. – Een verhoging van de overheidsbestedingen kan met protectionistische neigingen gepaard gaan en zo de internationale handel afremmen tenzij landen hun grenzen niet gaan afsluiten • Bij het monetaire beleid valt te denken aan: <ul style="list-style-type: none"> – Bij een renteverlaging wordt het land minder aantrekkelijk voor beleggers zodat beleggingen het land verlaten en de geldhoeveelheid afneemt tenzij de andere landen hun rente ook verlagen. – Door een renteverlaging daalt de koers van de valuta van het land en krijgt het land een onbedoeld concurrentievoordeel hetgeen tegenmaatregelen kan uitlokken tenzij landen de rente gezamenlijk verlagen 	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">2</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

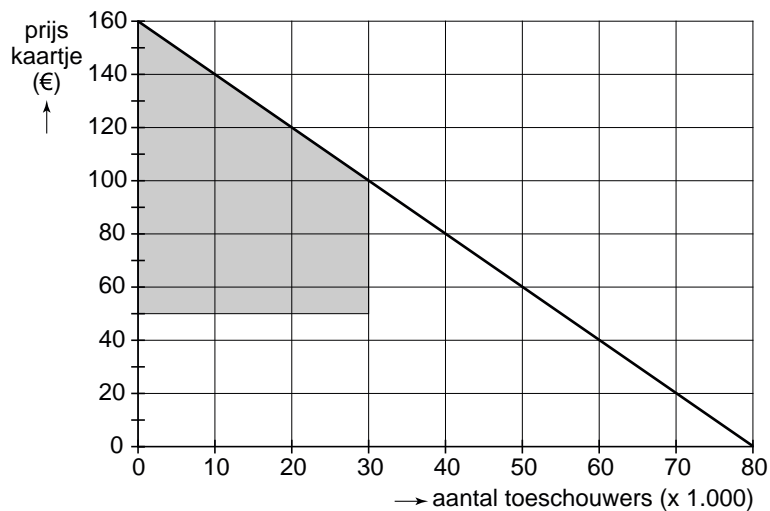
14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat:

- bij een prijs van € 100 de vraag naar kaartjes precies gelijk is aan de capaciteit van het stadion zodat er geen tekort aan kaartjes ontstaat 1
- er fans zijn die meer dan € 100 hadden willen betalen zodat de opbrengsten bij gelijke kosten hoger hadden kunnen zijn 1

15 maximumscore 2

- voor de arcering van de winst bij € 100 1
- voor de arcering van het afgeroomde surplus 1

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de manager verwacht dat de fans – om de kans op een kaartje zo groot mogelijk te maken – een bod zullen uitbrengen overeenkomstig hun (maximale) betalingsbereidheid zodat een aantal fans meer zal bieden / betalen dan € 100.

17 maximumscore 4

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat:

- boze fans zouden kunnen proberen een boycot van het concert te organiseren waardoor A&C vanwege de verzonken kosten met een groot verlies te maken zou krijgen 2
- maar dat er bij een prijs hoger dan € 60 voldoende vraag is om het stadion vol te krijgen en de boze fans geen machtsmiddel hebben om fans met een hoge betalingsbereidheid van een bod te laten afzien 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat in scenario 1 de winst van Napia bij een hoge prijs groter is dan bij een lage prijs hetgeen wijst op een lage prijsgevoeligheid terwijl in scenario 2 het tegenovergestelde het geval is.

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat in scenario 1 (bij de hoge prijs) de totale winst van Napia en Mito samen groter is dan in een monopoliesituatie van Napia hetgeen erop wijst dat Napia niet alle consumenten kan bedienen (terwijl in scenario 2 het tegenovergestelde het geval is).

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat Napia in scenario 1 altijd de hoge prijs zal vragen omdat de winst dan het hoogst is (dominante strategie) en dus zal ook Mito winst maken en toetreden terwijl Napia in scenario 2 op grond van dezelfde overweging altijd de lage prijs zal vragen en dus zal Mito verlies maken en niet toetreden.

21 maximumscore 2

in scenario 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat:

- Napia in scenario 2 met het hanteren van een lage prijs bij toetreding van Mito de hoogst mogelijke winst realiseert 1
- terwijl Napia in scenario 1 met het hanteren van een hoge prijs bij toetreding van Mito de hoogst mogelijke winst realiseert 1

Vraag	Antwoord	Scores
22	maximumscore 4 Een voorbeeld van een juist antwoord is: argumenten vóór en toelichting: <ul style="list-style-type: none"> Als Napia niet in staat is aan de totale consumentenvraag te voldoen, zijn consumenten gebaat met een groter aantal aanbieders Toetreding bevordert de concurrentie hetgeen de consument voordeel kan opleveren in de vorm van lagere prijzen / meer keuze / meer innovatie argumenten tegen en toelichting: <ul style="list-style-type: none"> Door het verdelen van de productie over twee aanbieders gaan schaalvoordelen verloren en kunnen de prijzen stijgen / middelen om te investeren afnemen Als er meer aanbieders komen kunnen er problemen ontstaan bij de standaardisering van de producten hetgeen de bruikbaarheid kan aantasten	1 1 1 1

Opgave 6

23 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat er in haar actieve periode soms meer inkomsten dan uitgaven zijn zodat Diana dan kan sparen voor tijden dat het omgekeerde het geval is.
- Een antwoord waaruit blijkt dat Diana tijdens haar actieve periode pensioenpremies betaalt waardoor na haar pensionering haar pensioenuitkeringen betaald kunnen worden.

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is 'vermogen'.

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat er vermogen wordt gevormd als Diana meer inkomsten dan uitgaven heeft / op vermogen wordt ingeteerd als Diana meer uitgaven dan inkomsten heeft.

Opmerking

Een verwijzing naar pensioenen hier niet goed rekenen aangezien het daarvoor gevormde vermogen niet uit de gegevens is af te leiden.

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juiste berekening is: Bij een waardevast pensioen had het bedrijfspensioen moeten groeien van € 15.000 tot minimaal $€ 15.000 \times 1,0175^{20} = € 21.222$ en het is maar gegroeid tot $€ 38.000 - € 18.000 = € 20.000$.</p> <p><i>Opmerking</i> Als het percentage 2,25 is gebruikt, 1 punt in mindering brengen.</p>	
26	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Een antwoord waaruit blijkt dat een welvaartsvast pensioen hogere uitkeringen kent dan een waardevast pensioen zodat voor een welvaartsvast pensioen tijdens de actieve periode hogere premies betaald moeten worden / meer vermogen gevormd moet worden dan voor een waardevast pensioen.</p>	
27	<p>maximumscore 4</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Een antwoord waaruit blijkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vóór het bereiken van de pensioenleeftijd Diana rond haar twintigste met hogere uitgaven voor studie te maken krijgt en dat daarna haar inkomsten hoger zullen zijn omdat ze betere banen kan krijgen 2 • na het bereiken van de pensioenleeftijd Diana door haar hogere inkomen na de studie een hoger bedrijfspensioen kan opbouwen waardoor ook haar uitgaven na pensionering hoger kunnen zijn 2 <p><i>Opmerking</i> Let er op dat het antwoord in elke fase een mix van inkomsten en uitgaven is, dus niet dat haar inkomsten rond haar twintigste dalen en later in dezelfde periode zullen stijgen.</p>	